

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Mw. Drs. M.W.W.E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner, Staatssecretaris
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. Dhr. Mr. F. Teeven, Staatssecretaris
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onderwerp **Reactie Friese gemeenten en Zorg voor Jeugd Fryslân op concept-Wetsontwerp Jeugd**
Kenmerk 12.085
Contact M. Wagenmakers, 058 – 2334052, mwagenmakers@vfg-fryslan.nl
Bijlagen -
Datum 18 oktober 2012

Excellenties,

Het voornemen bestaat om de gehele intersectorale jeugdzorg (provinciale jeugdzorg, jeugd GGZ, jeugd LVG en de gesloten jeugdzorg) vanaf 2015 onder regie van gemeenten te brengen. De 27 Friese gemeenten en de provincie Friesland hebben afgesproken om gezamenlijk de daarop gerichte activiteiten op te pakken. Daarvoor geven zij gezamenlijk vorm aan Zorg voor jeugd Friesland. Met als uitgangspunt: lokaal wat lokaal kan, (boven)regionaal wat regionaal moet, is de gedeelde ambitie om effectieve ketensamenwerking tot stand te brengen tussen het lokale jeugdbeleid, de zorgstructuren in het onderwijs en intersectorale jeugdzorg.

Zorg voor jeugd Friesland speelt in op een stelselwijziging in de jeugdzorg. De gezamenlijke gemeenten en de provincie hebben uitdrukkelijk uitgesproken dat de continuïteit en kwaliteit van zorg voor jeugdigen in de overgangperiode voorop blijft staan. Daarom hebben zij bij het opstellen van het Plan van Aanpak verklaard zich in deze periode gezamenlijk verantwoordelijk te voelen voor het jeugd(zorg)beleid in Friesland.

Gemeenschappelijke visie

De Friese gemeenten hechten sterk aan lokale inkleuring van de Centra voor Jeugd en Gezin, maar hanteren daarbij een gezamenlijke visie. Deze laat zich als volgt samenvatten.

De zorg voor en bescherming van jeugdigen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de ouders of verzorgers. Er zijn in beginsel voldoende basisvoorzieningen om de ontwikkeling van jeugdigen te ondersteunen en zij kunnen in een vroeg stadium een op hun behoefte afgestemde zorg ontvangen. Voor diegenen die extra zorg nodig hebben om te kunnen participeren aan de samenleving is er een aanvullend aanbod.

Opvoeden is gewoon leuk, uitdagend en spannend. Soms ontroerend, soms teveel of te moeilijk. Het is een kunststuk om je eigen wijsheid als ouder/opvoeder aan te boren. En om, samen met anderen, daarvoor de juiste handvaten te vinden. Successen wil je als trotse ouder delen.

In lastige of moeilijke situaties is het verdraaid handig, als er ondersteunende professionals zijn die bijspringen of meelopen op de eigen kracht van ouders en jeugdigen.

*In een kind- en gezinsvriendelijke omgeving doet en telt iedereen mee. Er is ruimte voor opgroeien, ontplooiën en meedoen voor jong en oud. En er wordt op iedereen – naar eigen vermogen – een beroep gedaan op het leveren van een bijdrage daaraan. Kortom, een kind- en gezinsvriendelijke omgeving maakt meeleven, meedoen, meedenken en meebeslissen mogelijk en daagt daartoe uit. Dat lukt alleen als kinderen door volwassenen ook echt serieus worden genomen, als ze meetellen, gezien en gehoord worden én daarbij ook op hun eigen talenten en mogelijkheden worden aangesproken. Het kind en gezinssysteem staan daarbij centraal en er wordt toegewerkt naar het zoveel mogelijk (weer) in eigen kracht en regie zetten en houden van ouders en kind – **bijspringen en meelopen op eigen kracht** dus.*

Daarbij gaan wij uit van de eigen kracht van mensen en het opbouwen van een netwerk dat aansluit op de vanzelfsprekende leefwereld van ouders en jeugdigen. Het beoogt de opvoedingsdeskundigheid en verantwoordelijkheid meer eenduidig en directer met de basis (het gezin, de straat, de buurt, de school, het werk) te verbinden. Ondersteuning is dus toevoegend – in plaats van overnemend – aan (bijvoorbeeld) de thuissituatie en het onderwijs.

Opbouw ‘van onderop’

De uitdaging, aan te sluiten op de natuurlijke en vanzelfsprekende leefroutes van kinderen, ouders en opvoeders, vraagt om een opbouw van onderop en een daarop afgestemde werkwijze en attitude. Daarbij wordt bezien welke functies er echt toe doen en hoe deze het meest effectief kunnen worden in- of toegevoegd aan de primaire opvoedmilieus van ouders en jeugdigen. Als in- of toevoegen niet mogelijk is, wordt – zo nabij als mogelijk – de functie op de meeste passende schaal daaromheen gepositioneerd. Zo worden de verschillende onderdelen van jeugd- en opvoedondersteuning op en rond de natuurlijke leefomgeving van kind en gezin bijeengebracht. Dit maakt ook ‘normalisatie’ van opvoedvraagstukken mogelijk. Door bovendien te investeren in het flexibiliseren van de sociale infrastructuur (regie, snelheid van handelen) is – ook in termen van draagvlak – een winstgevende kwaliteitsslag – te behalen.

Het terugdringen van het beroep op zwaardere vormen van ondersteuning en zorg en het versterken van het zelf oplossend vermogen van mensen vormen de rode draad en de gemeenschappelijke doelstelling van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein (inclusief Passend Onderwijs). Hiertoe moeten traditionele domeinen verleid worden om succesvolle voorkantsturing te faciliteren.

Ontzorgen en normaliseren

Zo investeren in de sociale infrastructuur vraagt naast het flexibiliseren van hulp, aansluitend op de behoefte van ouders en jeugdigen, om een proces van ‘normalisatie’ van opvoedingsvraagstukken. De wijk, de voor ouders en jeugdigen meest herkenbare en vanzelfsprekende omgeving, biedt daarvoor goede opties. Binnen een wijk of buurt zijn voor ouders en jeugdigen de meest vanzelfsprekende en toegankelijke – want ‘normale’ – (ontwikkelings)routes, die naar het consultatiebureau, de kinderopvang, de school, de supermarkt, de (sport)club of het werk. Ook de school (peuterspeelzaal, kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs, etc.), is naast de thuissituatie voor eigenlijk alle kinderen/jeugdigen een natuurlijke en vanzelfsprekende verblijfplaats (of zou dat moeten zijn). Dáár moeten optimale en integrale onderwijs- en zorgarrangementen moeten worden aangeboden. Een dergelijke samenwerking – of beter nog: samengaan – van onderwijs, zorgvoorzieningen en opvoedingsondersteuning draagt daadwerkelijk

bij aan het terugdringen van de versnippering binnen zowel het onderwijs als de jeugdzorg. Hier is belangrijke winst te halen als het gaat om regie, kennis van de thuissituatie, snelheid van handelen en aansluiting op de aanpak vanuit alle activiteiten die geboden worden aan het kind. Het pleit voor één verantwoordelijke en één regisseur voor de uitvoering van onderwijs, welzijn en zorg aan het kind vanuit het idee: één kind(systeem), één plan, één aanspreekpunt en één budget.

Opbouw reactie

Wij hebben kennisgenomen van het concept Wetsontwerp "Jeugd". Met waardering voor het feit dat het wetgevingsproces onverkort wordt voortgezet, zien wij – met onze missie en visie als referentiekader – in het thans voorliggende concept de nodige verbeter-, aandachts- en vraagpunten. In onderstaande reactie lichten wij deze uit en toe.

Onze reactie is als volgt opgebouwd:

1. Algemene opmerkingen
2. Verbeterpunten
3. (Ontbrekende) kaders
4. Opmerkingen bij wettekst en de Memorie van Toelichting:
5. Redactionele opmerkingen

1. Algemene opmerkingen

De gemeente (lees: Het college) worden m.i.v. 1 januari 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdzorg, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering ten behoeve van jeugdigen die hun woonplaats hebben binnen zijn gemeente. De gemeente moet een samenhangend beleid voeren en zorgen voor afstemming en effectieve samenwerking met de domeinen onderwijs, zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen en politie en justitie. Goed dat wettelijk wordt vastgelegd bij wie deze verantwoordelijkheid ligt.

De wettekst is in het licht van deze opdracht in zijn algemeenheid consistent van opbouw en borduurt voort op de lijn die is uitgezet in de eerdere beleidsbrieven¹ over de stelselwijziging. De nieuwe jeugdwet lijkt daarmee op het eerste gezicht heel evenwichtig. Nadere bestudering en beschouwing leert echter dat gemeenten weliswaar volledig verantwoordelijk worden voor de zorg en ondersteuning van jeugdigen en hun gezinnen, maar niet de daarbij behorende zeggenschap krijgen. Zo worden de gemeenten wel verantwoordelijk voor uitvoering van het stelsel en het verwijzen van jeugdigen naar de verschillende vormen van jeugdhulp, maar in de concept wettekst wordt er weinig terugkoppeling naar de gemeente opgenomen. Wel naar andere instellingen overigens. Ook lijkt de concept Jeugdwet opnieuw sectoraal ingestoken. Daarmee biedt het wetsontwerp van de Jeugdwet niet de beleidsruimte die met de beleids- en voortgangsbrieven in het vooruitzicht is gesteld. De lokale uitvoeringsvrijheid om maatwerk te kunnen bieden aan ouders en kinderen komt daarmee in de knel. Bovendien lopen gemeenten met deze wettekst een onverantwoord maatschappelijk en financieel risico en blijven schotten tussen het vrijwillige en gedwongen kader bestaan, waardoor de beoogde innovatie door inzet van 'stepped care-arrangementen' en de 1-gezin-1-plan-aanpak wordt gehinderd.

Van de door het Rijk beloofde en door de gemeenten beoogde innovatie blijft daardoor (te) weinig over. De essentiële voorwaarden die nodig zijn om de jeugdzorg te kunnen transformeren missen we in deze concept Jeugdwet.

Verbeterpunten

De uitgangsgedachte bij de decentralisatie van de jeugdzorg is dat – door de verantwoordelijkheid voor alle vormen van zorg voor jeugd bij de gemeenten te leggen – beter kan worden aangesloten bij de lokale situatie en de vraag van ouders en jeugdigen.

¹ Onder meer Beleidsbrief "Geen kind buiten spel" d.d. 8 november 2011.

- Wij beschouwen de concept wetstekst daarvoor als een startpunt (en dus geen sluitstuk) van eerst en vooral de beoogde transitie en – en het verlengde hiervan - de door alle betrokkenen gewenste inhoudelijke omslag (de transformatie). In dat licht bezien zou de concept wetstekst ten aanzien van de vormgeving en inrichting van het stelsel minder voorschrijvend van karakter moeten zijn en eerst en vooral de resultaatverbintenis moeten faciliteren.

Het lijkt er op dat de wetgever zelf nog veel moeite heeft met het loslaten dan wel het ruimte creëren voor de eigen kracht van betrokken jeugdigen, hun ouders en de gemeenten. De thans voorliggende concept wetstekst is daardoor vooral gericht op het in stand te houden van de jeugdzorg zoals we die nu kennen, maar dan op gemeentelijk niveau. In het bijzonder worden de voorzieningen die een gemeente na de transitie in stand moet houden genoemd, alsmede de voorwaarden waaraan deze voorzieningen moeten voldoen. De nieuwe wet lijkt daardoor – naar wij aannemen onbedoeld – toch weer meer te sturen op een aanbod- dan vraaggestuurd stelsel.

Voorbeelden van artikelen waarvan de huidige redactie te zeer vorm- dan wel aanbodgericht is:

Artikel 2.2 b: het voorzien in een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van de verschillende vormen van jeugdhulp, waarbij de jeugdhulp op een laagdrempelige en herkenbare manier wordt aangeboden en zeven maal vierentwintig uur per week bereikbaar en beschikbaar is voor situaties waarin onmiddellijk uitvoering van taken is geboden (dit vereist de inrichting van een fysiek en /of digitaal loket en leveringsafspraken met een palet van aanbieders).

Artikel 2.2 c: het advies geven over en het bepalen en inzetten van de aangewezen vorm van jeugdhulp op verzoek van de jeugdige of zijn ouders, na een melding van een derde, uit eigen beweging of in het kader van een rechterlijke beslissing inzake gesloten jeugdhulp (dit lijkt op het herinrichten van bureau jeugdzorg).

Artikel 2.2 d: het advies geven aan een degene die beroepsmatig met jeugdigen werkt over de door hem voorgelegde vragen en problemen (dit lijkt op het herinrichten van bureau jeugdzorg).

Artikel 2.2 e: het per telefoon laten adviseren aan jeugdigen over de door hen telefonisch voorgelegde vragen en problemen (= kindertelefoon).

en de overige artikelen: 2.2.4, 2.3.1.

Voorbeelden van artikelen die kunnen leiden tot dominant beheer beleid bij gemeenten:

Artikel 2.2 j: het voorzien in maatregelen om kindermishandeling te voorkomen.

Artikel 2.3 b: wordt er bij een minderjarige voortdurend bezien of ouders met behulp van de sociale omgeving nog voldoende in staat zijn hun kind te verzorgen en op te voeden of dat een verzoek tot onderzoek naar de noodzaak van een maatregel overwogen dient te worden

Feitelijk zou een kaderwet kunnen voorzien met de bepaling dat een gemeenten – voortvloeiend uit de verantwoordelijkheid bedoeld in artikel 2.1 – tot taak heeft

- a. het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang;
- b. het voorzien in een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp.

- Hoewel de gemeente (lees: het college) m.i.v. 1 januari 2015 verantwoordelijk is voor alle vormen van jeugdzorg, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering ten behoeve van jeugdigen die hun woonplaats hebben binnen zijn gemeente, ligt de zeggenschap voor belangrijke groepen van jeugdigen met ondersteuningsbehoefte (jeugdbescherming, jeugdreclassering en de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen) echter (voornamelijk) bij derden: de kinderrechter en de huisarts.

De instelling die de kindbeschermingsmaatregel uitvoert, krijgt de bevoegdheid te bepalen welke jeugdhulp nodig is en wordt ingezet. Los van het risico dat het kind(systeem) te maken krijgt met verschillende professionals als het gaat om de toeleiding naar jeugdhulp scheppen we hiermee weer een schot tussen het gedwongen en vrijwillig kader terwijl ontschotting uitgangspunt is. Als we willen dat er één toegang tot zorg wordt ingericht – en er 1 aanspeekpunt komt voor het gezin – waarom zouden we dan een verschil maken in het beleggen van hulp in een vrijwillig of gedwongen kader? Als dit belegt wordt bij een en dezelfde instelling is het schakelen tussen het vrijwilliger en gedwongen kader toch ook eenvoudiger? Waarom zwakt de minister de positie van het CJG als spil van alle zorg voor jeugd hiermee af?

Volgens de concept wetstekst bepaalt de huisarts straks bijvoorbeeld of iemand wordt doorverwezen naar de J-GGZ. Gemeenten moeten vervolgens voorzien in levering en financiering. Dit vinden we een slechte zaak. We beogen toch één toegang tot zorg waarbij een integrale afweging wordt gemaakt en wordt gekeken wat voorliggend aan jeugd- en opvoedhulp kan worden verleend alvorens over te gaan tot intensievere zorg? Dit vraagt een open oog voor het hele kind-systeem. En juist hierin schieten zowel huisartsen als de GGZ door een focus op alleen de hulp/behandelvraag vaak tekort. Het lijkt ons prima als huisartsen adviseren, maar alleen binnen de context van het beleidsprincipe 'één gezin, één plan, één aanspreekpunt'.

Natuurlijk blijven in het nieuwe stelsel de nodige waarborgen bestaan voor de veiligheid van het kind. Op onderdelen waar specifieke waarborgen nodig zijn en het compensatiebeginsel niet toereikend blijkt, is het van belang te zoeken naar manieren om gemeenten in positie te brengen om op lokaal niveau vraaggerichte oplossingen te ontwikkelen.

- Gemeenten moeten hun beleidsvoornemens voor de inrichting en uitvoering van de zorg voor jeugd en gezin inbrengen in het op overeenstemming gericht overleg met het onderwijs (ogo). En over de zorgstructuur en de daarmee gemoeide budgetten van het onderwijs heeft de gemeente vervolgens zelf nauwelijks zeggenschap. Gemeenten komen daardoor in het nieuwe stelsel in de onmogelijke positie, waarin ze wel de verantwoordelijkheid hebben, maar geen zeggenschap, autoriteit of gezag.

Komt dit ook (omgekeerd) terug in de onderwijswetgeving? Want het is dan wel belangrijk dat dit wederzijds geregeld is.

- De huidige Centra voor Jeugd en Gezin zijn bedoeld voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar. De concept wetstekst richt zich (enkele uitzonderingsbepalingen daargelaten) op kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar. De leeftijdsgrens van 18 jaar voor de jeugdzorg is met name voor de doelgroep van 18 tot 23 jaar een knelpunt, omdat jeugdzorg en zorg voor volwassenen niet goed op elkaar aansluiten. Daarmee wordt met de thans voorliggende concept wetstekst onvoldoende aangesloten op de wens om dit knelpunt weg te nemen.
- Wij dringen erop aan dat het wettelijk kader voldoende mogelijkheden biedt om op lokaal niveau oplossingen te vinden die aansluiten bij de jeugdige en zijn of haar sociale context. Binnen het wettelijk kader van de Wmo hebben gemeenten aangetoond gebruik te maken van de eigen kracht van cliënten en van de mogelijkheden die besloten liggen in de eigen omgeving en bestaande collectieve voorzieningen. Wij zijn ervan overtuigd dat dergelijke verbeteringen ook in de ondersteuning en hulp bij het opgroeien en opvoeden te behalen zijn.

In die context verdient het in het kader van terugdringing van regeldruk aanbeveling om de voorgestelde wet- en regelgeving nog eens nadrukkelijk tegen het licht te houden en te beoordelen op de effecten ervan voor de regeldruk voor (mede-)overheden, burgers en beroepsbeoefenaren.

In dit verband noemen wij (als voorbeeld)

Artikel 8.2.8. lid 1

Jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en de meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling dienen jaarlijks ter maatschappelijke verantwoording vóór 1 juni bij de Ministers

stukken in te dienen waaruit blijkt hoe zij in het voorafgaande jaar de wet hebben nageleefd met betrekking tot de volgende onderwerpen: kwaliteit, klachten, zeggenschap en goed bestuur.

Artikel 8.2.8. lid 2

De aanbieders moeten er zelf voor zorgen dat de gegevens zodanig worden aangeleverd dat zij vergelijkbaar zijn. In de MvT wordt dit nogmaals benadrukt.

- *Gelet op het feit dat de instellingen ook aan de gemeente zullen moeten verantwoorden (bij inkoop en/of subsidie) is dit een dubbele verantwoordingslast. Kunnen de instellingen niet aan de gemeente verantwoorden die de gegevens volgens een landelijke doorstuurt aan het Rijk?*

Artikel 8.2.3.

In dit artikel wordt vastgelegd dat het Rijk een rechtspersoon aanwijst die de eigen bijdrage gaat innen. In de MvT wordt hiervoor als reden gegeven dat dit gebeurd om de eigen bijdrageregelingen voor de extramurale AWBZ, WMO en Jeugdwet op elkaar aan te laten sluiten. Deze taken zijn/worden echter allen gedecentraliseerd naar de gemeente, de gemeente kan dus ook zelf zorgdragen voor aansluiting van de verschillende regelingen.

Hoofdstuk 9 Toezicht en handhaving

Is het niet logischer om het huidige artikel 9.4 als openingsartikel in dit hoofdstuk te plaatsen en de volgende artikelen in lijn daarmee uit te werken resp. te vereenvoudigen?

- *Dat wil zeggen dat de gemeente een onafhankelijke inspectie belast met het toezicht op de naleving van deze wet, de daarop berustende bepalingen en de verordening, bedoeld in artikel 2.6. De bedoelde inspectie verricht het onderzoek uit eigen beweging of op verzoek van het college van de betrokken gemeente. Hiermee kan de inspectie meer en beter aansluiten op de lokale situatie en is het mogelijk om één toezichthouder aan te stellen. Dit levert ook in het kader van het terugdringen van regeldruk veel winst op.*
- *Artikel 2.4 (bovenlokale samenwerking)*
Gemeenten kunnen alsnog verplicht worden om op bepaalde gebieden bovenlokaal te gaan samenwerken (artikel 2.4.), het Rijk behoudt zich het recht voor om dit in een AMvB vast te leggen. Daarnaast behoudt het Rijk zich het recht voor om de geografische grenzen van samenwerking vast te stellen bij AMvB.

De huidige redactie van dit artikel staat op gespannen voet met het grondprincipe dat elke individuele gemeente in principe verantwoordelijk is voor het (vormgeven aan) alle vormen van zorg voor jeugd. Volgens de MvT wordt dit instrument alleen toegepast wanneer het gemeenten niet lukt om deze taken onderling te organiseren. De formulering van het artikel zelf biedt echter ruimere mogelijkheden.

Beter ware het om te regelen dat – indien een gemeente niet in staat blijkt aan deze verantwoordelijkheid zelfstandig en op genoegzame wijze invulling te geven – het college verplicht kan worden tot bovenlokale samenwerking. Vervolgens kan (bij voorkeur limitatief) worden aangegeven voor welke voorzieningen (en op welke schaal) in ieder geval bovenlokale samenwerking aangewezen is.

- De toelichting bij de wet is op zich helder. Soms is echter dat wat in de toelichting staat niet goed terugvinden in de wet.

Bijvoorbeeld artikel 2.1 2^e lid. We moeten onderscheid maken tussen collectieve voorzieningen en individuele voorzieningen. Toekenning van individueel aanbod vraagt een formeel besluit van een gemeente en een beschikking. Dat staat dus allemaal niet in de wet.

Opmerkingen bij wettekst en de Memorie van Toelichting:

Hoofdstuk 1 Definities en reikwijdte

Artikel 1.1.

Een **gecertificeerde instelling** is een rechtspersoon in het bezit van een (voorlopig) certificaat die een kinderschermingsmaatregel, jeugdreclassering of gesloten jeugdhulp uitvoert met uitsluiting van jeugdhulp.

- *Waarom wordt jeugdhulp met verblijf hier niet onder gevat? Zie ook § 4.2. waar aan jeugdhulp met verblijf dezelfde eisen wordt gesteld als aan gecertificeerde instellingen.*

Hoofdstuk 2 De verantwoordelijkheid van de gemeente

Artikel 2.1 2^e lid.

We moeten onderscheid maken tussen collectieve voorzieningen en individuele voorzieningen. Toekenning van individueel aanbod vraagt een formeel besluit van een gemeente en een beschikking. Dat staat dus allemaal niet in de wet.

Artikel 2.6 (voorwaarden voor toekenning van, de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening)

Aangenomen wordt dat de betrokken jeugdigen en of zijn/haar ouder(s) tegen dit besluit bezwaar en beroep kunnen aantekenen.

- *Hebben we het dan over een besluit krachtens de AwB?*
- *Wordt daarmee ook beoogt de keuze m.b.t. de organisatie die deze taak mag uitvoeren te beperken tot de in de AwB beschreven organisaties die een besluit in de zin van de AwB mogen nemen?*

Artikel 2.8

Het college onderzoekt hoe de burgers de kwaliteit van de jeugdhulp ervaren en publiceert jaarlijks voor 1 juli de uitkomsten hiervan.

Dus de wet schrijft een jaarlijks tevredenheidsonderzoek onder de cliënten voor en schrijft voor hoe dit onderzoek er uit moet zien. Hoewel kwaliteit (ook) bij gemeenten hoog in het vaandel staat, lijkt ons dit niet wenselijk en bovendien onnodig kostenverhogend. Eén keer per 4 jaar (aansluitend bij resp. in het kader van de beleidscyclus) moet toch voldoende zijn?

- *Zie ook eerdere opmerking over terugdringen regeldruk.*

Paragraaf 6.5 Klachtrecht

1. *Waarom wordt er gekozen voor een landelijke AMvB over de samenstelling van de klachtencommissie voor gedwongen maatregelen uit § 6.3. en § 6.4?*
2. *Waarom kan de klachtencommissie een besluit vernietigen n.a.v. een klacht?*
 - Dit is niet analoog aan de opzet van klachtrecht in het algemeen bestuursrecht.
3. *Wanneer is de gecertificeerde instelling nu wel en wanneer niet een pilotsorgaan?*
 - De MvT is hier niet helder over ('voor zover met openbaar gezag bekleed').
4. *Waarom kan een beroepscommissie op basis van artikel 74 Beginselenwet Justitiële jeugdinrichtingen een besluit schorsen na een klacht.*
 - Is 'klacht' hier wel het goede woord? Is het niet beter om bezwaar te maken en de Awb van toepassing te laten zijn?

Hoofdstuk 7 Gegevensverwerking en privacy

Artikel 7.1.1.2. lid 1 onder a.

Wij zouden hier ook de voorschoolse instellingen aan toevoegen, zij zien immers de kinderen al vanaf jonge leeftijd.

Hoofdstuk 8 algemeen

Het Rijk behoudt zich in dit hoofdstuk veel verschillende mogelijkheden voor om nadere regels vast te stellen per AMvB of ministeriële regeling.

- *In hoeverre wil/gaat het Rijk hiervan gebruik maken en welke zijn de daarbij te hanteren criteria?*

Artikel 8.1.1.

Het staat de gemeente volgens lid 1 vrij om als keuzemogelijkheid het instrument van PGB wel of niet in de verordening op te nemen (aldus de MvT). Echter ingevolge lid 4 wordt een gemeente verplicht een PGB aan te bieden indien een voorziening in natura redelijkerwijs niet toereikend kan worden geacht.

- *Is hiermee de 'kan'- bepaling uit lid 1 niet teniet gedaan en dient de verordening de keuzemogelijkheid van het PGB niet hoe dan ook te regelen?*

Paragraaf 8.2 Eigen bijdrage

Hoewel het hier om een 'kan' – bepaling gaat willen wij toch waarschuwen voor ongewenste effecten. Dat geldt zeker ook voor de eigen bijdrageregeling. De uitvoering van een dergelijke maatregel brengt niet alleen veel papieren rompslomp met zich, maar ook de effectiviteit (ook op basis van eerdere ervaringen) is niet overtuigend.

Artikel 8.2.1.

Ook van een jeugdige kan een eigen bijdrage worden verlangd in de jeugdhulp. In de MvT wordt aangegeven dat dit bijvoorbeeld mogelijk is als de jeugdige zelf een structureel inkomen heeft en de ouders financieel niet meer bijdragen in de verzorging en opvoeding.

De staatssecretaris van VWS laat nog onderzoek doen naar de inbaarheid van de eigen bijdrage. In dat licht bezien zijn de bepalingen in paragraaf 8.2. wellicht voorbarig/onuitvoerbaar en vragen wij om nadere afweging (mede) op basis van de uitkomsten van dit onderzoek.

Artikel 9.5 en 9.6. inzake mogelijkheid tot het geven van een aanwijzing

- *Als het instrument van een aanwijzing wordt ingezet, kan dan ook gebruik gemaakt worden van de in de Awb opgenomen handhavinginstrumenten (last onder dwangsom, last onder bestuursdwang, bestuurlijke boete, sluiting)?*

Redactionele opmerkingen

Artikel 2.9

Hier wordt gesproken over een ontwerpplan. Wat wordt bedoeld? De nota die elke 4 jaar moet worden geproduceerd (zie art. 2.5 lid 1)?

Artikel 2.9. lid 2.

Wordt hier inderdaad artikel 2.8. lid 4 bedoeld? Of moet dit zijn artikel 2.8 lid 1 en 2.9 lid 1.

Artikel 4.1.3. lid 3.

In dit lid wordt verwezen naar het derde lid waar verwezen moet worden naar de tweede lid.

Artikel 4.1.8 lid 2

Hierin staat de term 'ingrijpend'. Dit begrip vergt nadere specificatie.

Artikel 4.2.13.

In dit artikel wordt verwezen naar geheel hoofdstuk 4, wordt hier niet § 4.2 bedoeld?

Artikel 4.2.5

Hierin wordt een onafhankelijke vertrouwenspersoon genoemd. Is dit dezelfde als in artikel 2.2 lid 1 i of is dit een andere?

Los van het feit dat de huidige redactie onduidelijk is op dit punt bepleiten wij een regeling die voorziet in één onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 4.2.7

Lid 1 dit spreekt zichzelf tegen. Feitelijk stelt de wetgever hier dat er sprake is van minimaal één cliëntenraad per jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling voor gesloten jeugdhulp. De instelling per eenheid is vervolgens optioneel.

Artikel 6.1.13 lid 4.

In dit lid kloppen de verwijzingen niet. Volgens ons moet dit lid 2 resp. lid 3 zijn.

Paragraaf 7.1 Verwijsindex

Mooi dat de Verwijsindex en de Wet op de meldcode meegenomen worden in deze wet. Betekent dat dan dat die huidige wetgeving komt te vervallen?

Artikel 7.1.4.1.

De formuleringen onder b, c, g en l vragen o.i. om een duidelijker formulering. Nu leest het alsof een bepaalde mate van psychische problemen, ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen, financiële problemen en risico's (in bepaalde etnische groepen) toegestaan zijn, of in ieder geval niet voldoende grond zijn om zonder toestemming te melden.

Artikel 8.1.1

Met de in lid 4 uitgewerkte mogelijkheid van een vergelijkbaar en toereikend persoonsgebonden budget, indien een voorziening in natura redelijkerwijs niet toereikend kan worden geacht is optie c. overbodig.

Ten slotte wensen wij u succes bij de verdere voorbereiding van de wet. Uiteraard zijn wij altijd tot nader overleg bereid.

Met vriendelijke groet

het bestuur van de Vereniging van Friese Gemeenten,
namens het bestuur,

T.J. van der Zwan,
voorzitter

Namens de Zorg voor jeugd Fryslân

T. Koster,
voorzitter